

Ének-zene

Az ének- zenei nevelés a tanuló identitástudatának kialakítása és személyiségfejlődése szempontjából kiemelkedő fontosságú. A zenei nevelés akkor lesz eredményes, ha kialakul a tanuló zenei anyanyelve, mely által hazájához, nemzetéhez értelmileg és érzelmileg egyaránt kötődik. A pedagógus munkájának érdemi szerepe van a gyermek iskolai életében, ennek hatása életre szóló, túlmutat az iskola falain.

Az ének-zenei nevelés speciálisan olyan készségeket, képességeket, kompetenciákat is fejleszt, melyek hatással vannak egyéb, nem zenei képességekre is (transzferhatás).

Az ének-zene tantárgy a következő módon fejleszti a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott kulcskompetenciákat:

A tanulás kompetenciái: A tanár és a tanuló együttműködésének kiemelt szerepe van az aktív tanulás kompetenciáinak kialakításában és fenntartásában, megerősítésében és továbbfejlesztésében. Ebben az ének-zenére különösen fontos szerep hárul. Az ének-zene tanulását nem a hagyományosnak tekintett tanulási módok, hanem a ráérezés, a gyakorlás (ismétlés) és az önreflexivitás támogatja. Ebből adódik, hogy a tanulásból adódó sikeresség élményként jelenik meg. Ennek az élménynek a megtapasztalása más tárgyak tanulásához is pozitívan járul hozzá.

A kommunikációs kompetenciák: Az írott és a beszélt nyelvhez hasonlóan létezik zenei anyanyelv is, mely saját szintaktikával rendelkező, hierarchikus rendszer. Ezek feldolgozása azonos agyi struktúrák által történik, ezért a zene kiválóan alkalmas az anyanyelvi és az idegen nyelvi kompetenciák fejlesztésére, illetve a beszédnehézségek enyhítésére, melyekre hatékony eszköz a ritmus és a hallásfejlesztés. Lényeges a szöveges éneklés mint verbális kommunikáció, valamint a saját, alkotó gondolatokat kifejező improvizáció. A tanuló megismeri a zene mindennapi funkcióját, és megtanulja értelmezni a zene médiában történő használatát is.

A digitális kompetenciák: A tanuló a digitális világban él és annak eszközeit használja mindennapjaihoz, ezért az oktatás hatékonyságát növeli, ha a pedagógus épít a tanuló ilyen irányú jártasságára. A tanuló kezében lévő mindennapos digitális eszközök alkalmasak arra is, hogy használójuk számára a zenei kommunikáció eszközei legyenek. A zenei szoftverek, alkalmazások játékosan fejlesztik az infokommunikációs kompetenciákat.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A tanuló megtapasztalja az együttműködés hatékonyságát a csoportos zenei tevékenységeken keresztül (pl. kórus), és lehetősége van véleményének, gondolatainak kinyilvánítására. Mások produkciójának tisztelettel való figyelése a különböző nézőpontok iránti toleranciáját formálja.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: Az önkifejezés, a kreativitás és a szépérzék fejlesztése keretében a tanuló a zenét sajátos nyelvként ismeri fel, mellyel képessé válik gondolatai, érzései tolmácsolására, használva az improvizáció adta lehetőségeket is.

A zenei nevelés Magyarországon a Kodály Zoltán által megalkotott filozófiát követve, tevékenység központú módszer alapján valósul meg.

A magyar zenekultúra évszázados hagyománya, hatalmas magyar dallamkincse, bőséges tartalmat kínál a zenei oktatás minden szintjéhez. Zenei anyanyelvünk, általános műveltségünk megalapozásának és nemzeti azonosságtudatunknak fontos tényezője.

„Mielőtt más népeket akarunk megérteni, magunkat kell megértenünk. Semmi sem alkalmasabb erre, mint a népdal. Erre az alapra épülhet olyan zenei műveltség, mely nemzeti, de lelket tár minden nép nagy alkotásainak. Értékmérőt is kap a népdallal, aki e századok csiszolta tökéletességhez méri, amit hall: nem tévesztik meg többé hamis bálványok...” (Kodály Zoltán)

1–4. évfolyam

Az első négy évfolyamon elsősorban alapképességek és készségek fejlesztése zajlik, ezért a témakörök nem alkotnak zárt egységet és nem időrendben követik egymást. Az egyes témaköröknél megjelölt minimum óraszámok, csak arányaiban segítik a tájékozódást. A témakörök és a fejlesztési feladatok átfedik egymást, egy-egy fejlesztési feladat több különböző témakörben is megjelenik, ezáltal a tanórákon belül is érvényesül a komplexitás.

Az alsó tagozaton kiemelt nevelési-oktatási cél, az éneklés megszerettetése. A zenei anyanyelv megismerése, elsajátítása és használata segít megalapozni az értékörzést, a tanulók nemzeti identitását. A népdalok tanítása számtalan élethelyzetre ad példát és kínál megoldást.

További cél, hogy az aktív éneklés és a zenehallgatás során a tanulók örömteli élményekhez jussanak. Fedezzék fel a zenei alkotás örömét, kifejező éneklésük, hangszeres játékuk, ritmikai alkotásaik, saját kis zenei kompozícióik által. Fejlődjön ritmikai készségük, zenei hallásuk, tanuljanak meg alapszinten kottát írni és olvasni. Ismerjenek meg zeneirodalmi alkotásokat, korosztályuknak megfelelő módon. Ehhez kapcsolódik a koncert-pedagógia. A tanulók számára biztosítani kell, tanévenként legalább egy közös hangverseny látogatást, mely hozzásegíti őket az élő muzsikálás szépségének megbecsüléséhez.

1–2. évfolyam

Az alapozás időszakát az első félévben sok játék és önfeledt éneklés jellemezze, mely megelőzi az ismeretek tanítását. A zenei elemek tudatosítása a második félévben kezdődik. Tanulják meg a gyermekjáték-dalokat és játsszanak a tanteremben, az udvaron, a folyosón – ahol csak hely és alkalom adódik rá. Alapvető fontosságú az egyenletes lüktetés érzetének kialakítása, és folyamatos gondozása. Ugyancsak folyamatos feladat az osztály hangzásának fejlesztése, egységessé tétele, és a tiszta intonáció kialakítása. A zenei írás-olvasás elsajátíttatása fokozatosan és folyamatosan történjen. A tanulók a megismert zeneműveket, átélt élményeiket szavakkal, rajzzal, tánccal és szabad mozgás improvizációval fejezzék ki.

A magyar zenepedagógiai hagyományoknak megfelelően a fejlesztés alapja a pedagógus és a tanulók közös alkotó munkája.

Az 1–2. évfolyamon az ének-zene tantárgy alapóraszám: 136 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Zeneművek/Énekes anyag	70
Zeneművek/Zenehallgatás	27
Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	13
Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	13

Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	13
Összes óraszám:	136

1. ÉVFOLYAM

A NAT ALAPÓRASZÁMA: 2ÓRA/HÉT, 34x2= 68 +2x2ÓRA (SZABADON FELHASZNÁLHATÓ TÉMAHÉTRE, ISMÉTLÉSRE, SZÁMONKÉRÉSRE)

Témakör neve	Javasolt óraszám
Zeneművek/Énekes anyag	38
Zeneművek/Zenehallgatás	6
Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	6
Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	5
Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	13
SZABADON FELHASZNÁLHATÓ SZÁMONKÉRÉSRE	2x2=4
Összes óraszám:	68+4

TÉMAKÖR: Zeneművek/Énekes anyag

JAVASOLT ÓRASZÁM: 38 óra

Életkori sajátosságoknak megfelelő gyermekdalok, gyermekjátékdalok, vagyis olyan zeneművek, melyek az életkornak megfelelő élethelyzetek zenei képét adják. Lehetőséget adnak játékra, különböző mozgásformák kitalálására, gyakorlására. A dalok elsősorban, de nem kizárólagosan pentaton hangkészletűek, figyelembe véve a gyermek hangterjedelmét is.

Zeneművek / Énekes anyag / Első osztály

Gyermekdalok, gyermekjátékdalok, mindennapi élethelyzeteket, életképeket kifejező dalok

Aki nem lép egyszerre; Alma, alma, piros alma (Gryllus Vilmos – Kányádi Sándor); Ámdám démusz; Béka, béka, brekeke; Borsót főztem; Buda, Buda bácsi; Bújj, bújj, itt megyek; Bújj, bújj, medve; Bújj, bújj, zöld ág; Brumbrum Brúnó; Cirmos cica, haj; Csett, Pápára; Csincsele, bombola; Csip-csip csóka; Csön-csön gyűrű; Katica-dal (Gryllus Vilmos); Dinom, dánom; Ecem, becem, pintyalára; Egyél libám; Egyenlőre, kétkettőre; Erdő mellett nem jó lakni; Esik az eső; Ess, eső, ess; Egyél, libám, egyél már; Ég a gyertya, ég; Elvesztettem zsebkendőmet; Éliás, Tóbiás; Én kis kertem kerteltem; Erdő mellett nem jó lakni; Fecskét látok; Fehér liliomszál; Fújjad, fújjad, juhászlegény; Gácsér fürdik; Gólyát látok; Gyertek haza, ludaim; Gyertek, lányok, játszani; Gyertek lányok, ligetre; Ha én cica volnék; Hajlik a meggyfa; Hej, a sályi piacon; Hess el, sas; Hinta, Katica; Hinta, palinta; Hogy hívnak, Katica; Hold, hold fényes lánc; Hová mégy, te, kisnyulacska; János úr készül; Jeruzsálem városába; Jerünk, menjünk vendégségbe; Jön, Kossuth, jön; Katalinka, szállj el; Kácsa, kácsa; Kérdező (Gryllus Vilmos – Kányádi Sándor); Kering az orsó; Kicsi vagyok én; Koszorú, koszorú; Körtéfa; Kőketánc; Lánc, lánc, eszterlánc; Lipem, lopom a szőlőt; Megy a kocsi, fut a kocsi; Mit csivitel a cinke; Mit játszunk lányok?; Mit mos, mit mos; Most jöttem Bécsből; Nyisd ki, Isten; Pám, pám, paripám; Recse, recse pogácsa; Sírjunk, ríjunk; Süss fel, nap; Szólj síp, szólj; Tekeredik a kígyó; Ti csak esztek, isztok; Túrót ettem; Tücsök koma, gyere ki; Tüzet viszek; Zíbor, zábor; Zsipp-

zsupp; Húzz, húzz Katica; Cicuskám kelj fel; Hívogat az iskola; Gólya, gólya gilice; Kék selyemkendő; Án tán ditijom; Iglice, szívem; Kis kece lányom; Itt a köcsög;

Dalok alkalmakra, jeles napokra

A, a, a, kolbász ide, szalonna; Esik az eső, ázik a heveder; Esik eső karikára; Fűzzünk, fűzzünk rózsaláncot (Balázs Árpád – Nádas Katalin); Ispiláng, ispiláng (Kemény Egon – Soltész Erzsébet); Itt kopog, ott kopog; Kicsi vsgyok én; Kirje, kirje; Luca, Luca, kittykotty; Már megjöttünk ez helyre (Népdal – Károlyi Amy verse); Pattanj, pajtás; Sárdó, gyüj el; Szent Gergely doktornak; Téalapó itt van (Gyermekdal – Donászy M.); Ti, kis madárkák; Hová mégy te kis nyulacska? Ma vagyon piros pünkösd napja, Mikulás, mikulás, Kiskarácsony, nagykarácsony; Adventi hírnök; Dicsőség mennyben az Istennek; Felvirradt áldott szép napunk; Jöjjetek Krisztust dicsérni; Isten szívén megpihelve; Krisztus, virágunk; Solus Christus; Várj ember szíve készen

Mondókák, kiszámolók

Ecc, pecc, kimehetsz; Éni-péni, jupiténi; Borsót főztem; Dombon törik a diót; Egy – megérett a meggy; Névcáfólok – pl. Balázs, csípjen meg a darázs; Gyerekek, gyerekek, szeretik a peracet; Hüvelykujjam almafa; Lementem a pincébe; Menjünk, menjünk a vásárra; Ó, ó, ó, tündércaszinó; Poros úton kocsi zörög; Volt egy kicsi kakasom; Viliváli; Zim, zim, megy a gép;

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- csoportosan vagy önállóan, életkorának és hangi sajátosságainak megfelelő hangmagasságban énekel, törekszik a tiszta intonációra;
- különböző hangerővel tud énekelni;
- a zenei produkciók kifejező előadásmódján a pedagógus visszajelzése alapján alakít; a tanult dalokhoz kapcsolódó játékokban, táncokban, dramatizált előadásokban osztálytársaival aktívan részt vesz;
- hangszerkíséretes dalokat énekel tanára vagy hangszeren játszó osztálytársa kíséretével;
- ismeri a tanult, énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangokat; kézzelről énekel;
- belső hallása fejlődik.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- emlékezetből énekel legalább 20 gyermekdalt;
- jó testtartással, helyes légzéssel, megfelelő tempóban, artikulálva énekel c' – d'' hangterjedelemben;
- elsajátítja a jól intonált, kifejező éneklés alapjait;
- alkotóként vesz részt gyermekjátékdalok előadásában;
- a gyermek a dalokban felfedezi önmagát, s így azonosulni tud velük; aktívan részt vesz az iskola vagy a helyi közösség hagyományos ünnepein.

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK ÉS ISMERETEK

- Magyar gyermekdalok és népdalok hallás utáni megtanulása és éneklése

- ☐ A tanult dalok tiszta intonációjának fejlesztése az éneklés helyes szokásainak gyakorlásával, mint egyenes testtartás, helyes légzés, artikuláció, szolmizációs kézjelről való éneklés.
- ☐ Az előadói készség fejlesztése tevékenységeken keresztül
- ☐ A befogadói készség fejlesztése hallás utáni daltanítás kapcsán
- ☐ A gyermeki világ felfedezése a tanult dalokban
- ☐ Évfolyamonként legalább 35 magyar gyermekdal és népdal hallás utáni ismerete
- ☐ A tanult dalokhoz kapcsolódó játékok elsajátítása
- ☐ Egyenes testtartás, helyes légzés, artikuláció
- ☐ A kézjel, mint jelrendszer ismerete
- ☐ Szolmizációs kézjelről való éneklés

FOGALMAK

Népdal; gyermekjátékdal; körjáték; néptánc; hangszerkíséret; szolmizáció; kézjel

TÉMAKÖR: Zeneművek/Zenehallgatás

JAVASOLT ÓRASZÁM: 6 óra

A megadott művek egy része olyan terjedelmű, hogy az ének-zene óra keretei között csak részletek meghallgatására van mód. A zeneművek élményszerű bemutatását előzze meg az egyik legfontosabb pedagógiai eszköz, a *motiváció*. Ezt szolgálja a lehetőség szerinti koncertlátogatás, a zenékhez, dalokhoz kapcsolódó táncok, játékok megtanulása és a zenei előadások, zenés filmek videó felvételről történő megtekintése.

Zeneművek / Zenehallgatás / Első osztály

Mozdony a zenében: Glenn Miller zenekar; Muszorgszkij: Kiscsibék tánca a tojánhéjban; Mozart: C-dúr Zongoravariáció, Gryllus: Hóember, Prokofjev: Péter és a farkas, Ravel: Lúdanyó meséi, Debussy: Gyermekkuckó, Az elefánt bölcsődala, C: Debussy: Holdfény szonáta; Gryllus: Maszkabál; Kodály Zoltán: Gergely-járás, részlet a gyermekkarból; Katalinka – gyermekkar; Bartók Béla: Gyermekeknek I./3. Szegény legény; I./12. Lánc, lánc, eszterlánc; Bartók Béla: Mikrokozmosz – részletek; Bárdos Lajos: Karácsonyi bölcsődal – vegyeskar; Leopold Mozart: Gyermekszimfónia – részlet; Saint-Saëns: Az állatok farsangja – részletek; Szőnyi Erzsébet: 21 énekes játék – Sípkészítő (Szólj síp); Szvorák Katalin: Névcsőfolók- „Ádám kutya ül a hátán” ; Egressy Béni; Klapka-induló; Kodály Zoltán: Hári János – Bécsi harangjáték; G. Bizet; Carmen I felvonás; P. E. Csajkovszkij: Diótörő; Haydn: D-dúr „Az óra” szimfónia; Gryllus; Vigye el a róka; Afrikai dobzene; Dzsezzdobszólók; Gryllus Vilmos: Alma; Bartók Béla: 44 hegedű duó; Bartók Béla: Gyermekeknek I./12.; J. Cage; 4’33”; Bartók Béla: Héjja, héjja, karahéjja; Gryllus: Katica.dal; Kodály Zoltán: Katalinka; Vivaldi: Négy évszak – Ősz; Kodály Zoltán: Hajnövesztő – gyermekkar; A. Banchieri: Állatok rögtönzött ellenpontja; W.A. Mozart: Sz-dúr kürtverseny; Kalamajka: Jön, Kossuth, jön;

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ☐ érzékeli és megnevezi a hangerő, hangszín, hangmagasság változásait, az őt körülvevő világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben;
- ☐ zenehallgatási élményekkel gazdagodik;

- megismeri az énekelve megtanult dalt, feldolgozás formájában is;
- képes asszociálni a hallott zenében megjelenített állatokra, életképekre;
- megismer több, a mindennapokhoz, továbbá alkalmakhoz, ünnepekhez, jeles napokhoz fűződő zenei részletet;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a hallgatott zenét adott szempontok alapján megfigyeli, és ezekről tanári kérdések segítségével szóban beszámol;
- a zenei aktivitáson keresztül megtapasztalja a zenei befogadás örömét;
- felismeri a zongora hangját;
- felismeri és megkülönbözteti a gyermekkar és a vegyeskar hangzását;
- meg tudja különböztetni a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól;
- képzelete és kreatív gondolkodása fejlődik;
- képes az érzelmi azonosulásra;
- egyre hosszabb zenei részletekre képes figyelni;
- képes megérteni az zenék üzenetét;
- szóval, rajzzal, tánccal és/vagy szabad mozgás improvizációval – egyénileg, párban vagy csoportosan – kifejezi a zene által benne keltett érzéseket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK ÉS ISMERETEK

- Az énekes anyaghoz kapcsolódó és az életkornak megfelelő, különböző stílusú, korú és műfajú zenék hallgatása;
- Cselekményes zenékben az egyes szereplők zenei ábrázolásának megfigyelése;
- Hanguptánzások, hangszínek, ellentétek megfigyelése a hallgatott zenékben;
- A zene keltette érzések kifejezése szóval, rajzzal, tánccal és/vagy szabad mozgás improvizációval;
- Befogadói készség: ráhangolódás a hallgatott zeneművekre;
- Emberi hangfajták (gyermek, női, férfihang) megfigyelése a tanult zenei anyagban;
- A hangszerek hangszínének megfigyelése a tanult zenei anyagban;
- A szóló és kórus, szólóhangszer és zenekar megkülönböztetése, megnevezése a tanult zenei anyagban.

FOGALMAK

énekhang; gyermekkar; vegyeskar; zongoramű; kíséret; népdalfeldolgozás; zenekar; duó

TÉMAKÖR: Zenei ismeretek/ Ritmikai fejlesztés

JAVASOLT ÓRASZÁM: 6 óra TANULÁSI

EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- érti a tempó és az egyenletes lüktetés fogalmát;
- megkülönbözteti a mérőt és a ritmust; a testét hangszerként is használja;
- egyszerű ritmushangszereket használ.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- érzékeli és hangoztatja az egyenletes mérőt a tanult dalokban, zenei szemelvényekben
- érzékeli az ütemhangsúlyt;
- tapsolja a dalok, mondókák ritmusát;
- felismeri és hangoztatja a negyed, nyolcadpár, fél értékű ritmusokat, a negyed és a fél értékű szünetet, tájékozódik a 2/4-es ütemben, felismeri és használja az ütemvonalat, záróvonalat, az ismétlőjelet;
- mondókákat alkot, ritmusokat rögtönöz.

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK ÉS ISMERETEK

- Egyenletes mérő hangoztatása éneklés és esetenként zenehallgatás közben
- Zenei hangsúly érzékeltetése és reprodukciója
- Alapritmusok gyakorlása 2/4-es ütemben mozgással, testhangszerrel (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), a tanuló által készített hangkeltő eszközökkel, és ritmusnevekkel csoportosan és párban:
 - a zenei hangsúly érzékeltetésével,
 - mondókák, gyermekversek ritmusának hangoztatásával,
 - felelgetős ritmusjátékokkal,
 - ritmussorok rögtönzésével pl. egy szó vagy érzelem kifejezésére
- Ritmuskánon és osztinató gyakorlása egyszerű formában;
- Alkotói készség: Rögtönzés dallammal, ritmussal, ritmussorok alkotása változatos hangszínek használatával, testhangszer és különböző hangkeltő eszközök és ritmushangszerek segítségével.
- Egyszerű ritmushangszerek (pl. dobok, húrok, csörgők stb.) és hangkeltő eszközök készítése; Játékkal oldott zenei tevékenységek alkalmazása
- Egyenletes lüktetés, mérő
- Negyed, nyolcadpár, fél értékű kotta, a negyed és fél értékű szünet □ 2/4-es ütem
- Ütemmutató, hangjegy, szünet, vonal-vonalköz, pótvonat, ütemvonal, kezdőhang – záróhang
 - Ritmikai kétszólamúság – osztinató, ritmuskánon

FOGALMAK

Mérő; ritmus; szünet; ütem; ütemvonal; záróvonal; ismétlőjel, ütemmutató; ritmushangszer; rögtönzés; ötvonalas rendszer; vonal-vonalköz; pótvonat; kezdőhang - záróhang; gyors; lassú; osztinató, ritmuskánon

TÉMAKÖR: Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés **JAVASOLT**

ÓRASZÁM: 5 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:** □
- érzékeli a hangok egymásutánját, különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket, ezeket felismeri az őt körülvevő világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben;
 - érti a különbséget a hangerő, hangszín, hangmagasság fogalmai között;
 - rövid dallamsorokat rögtönöz;
 - örömmel vesz részt az alkotói folyamatokban.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megismeri, énekli és alkalmazza a pentaton hangkészlet hangjait;
- a dalokat tanári segítséggel szolmizálva énekli, kézjelekkel mutatja;
- a fenti hangkészletben különböző gyakorlási formákban használja, belső hallása fejlődik;
- megtapasztalja a relatív szolmizáció lényegét;
- a tanult dalok, zenei részletek éneklésekor tudja változtatni hangerejét a zenei kifejezésnek megfelelően;
- különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket hallás után megfigyel és reprodukál.

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK ÉS ISMERETEK

- A hangerő, hangszín, hangmagasság változásainak megfigyelése és megnevezése a környező világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben;
- Magas és mély hangok megfigyelése a tanult dalokban;
- Hangszínek és ellentétes dinamikai szintek gyakorlása hangutánzással, felelgetős játékokkal;
 - Belső hallás fejlesztése dallambújtatással;
- A tanult énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangok kézjelről történő éneklése;
- Kánon éneklése, gyakorlása egyszerű formában;
- Alkotói készség: Rövid dallamsorok rögtönzése pl. saját névre;
- A testhangszerek (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), és a tanuló által készített hangkeltő eszközök hangszínének megfigyelése és azok improvizatív használata egy szó vagy érzelem kifejezésére;
- A pentaton hangkészlet hangjainak ismerete kiegészülve az alsó „lá”-val; A pentaton hangkészlet kézjeleinek ismerete és kézjelről történő éneklése; kánon éneklésmódjának elsajátítása.

FOGALMAK

halk, hangos, hangmagasság, hangszín, hangerő, dallam, dallamsor, kánon

TÉMAKÖR: Zenei ismeretek/ Zenei írás, olvasás

JAVASOLT ÓRASZÁM: 13 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megfigyeli és azonosítja az alapvető zenei jelenségeket (hangmagasság, dallamvonal, és időbeli viszonyok) a kottában;
- kottaképről azonosítja a hallás után tanult dalokat;
- érzékeli, hogy ugyanaz a dallamrészlet különböző magasságokban írható, olvasható.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel;
- tanári segítséggel képes leírni egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal;
- képes egyszerű kottában tájékozódni;
- megtapasztalja a relatív szolmizáció jellemzőit, illetve előnyeit.

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK ÉS ISMERETEK

- A hallás után tanult dalok kottából való azonosításának előkészítése különböző eszközökkel (pl. a dallamvonal lerajzolásával, mozgással stb.);
- A hangmagasság, dallamvonal, és időbeli viszonyok megfigyelése és követése a kottában a tanult dalokon;
- A kottakép alapvető funkcionális elemeinek felismerése: ütemmutató, hangjegy, szünet, vonal – vonalköz, pótvonat, ütemvonal, kezdőhang-záróhang stb.;
- A figyelem, az összpontosítás fejlesztése egyszerű zenei írás – olvasási feladatok segítségével;
- A finommotorikus mozgások gyakorlása egyszerű zenei írás feladatok segítségével;
- Negyed, nyolcadpár, fél értékű kotta, a negyed és fél értékű szünet grafikai képe és írása
- Ütemvonal és záróvonal grafikai képe és írása;
- A lá - szó - mi - ré-dó- alsó lá szolmizációs hangok leírása fokozatos bevezetéssel, különböző hangmagasságokban.

FOGALMAK Hangjegy

MINIMUM KÖVETELMÉNY:

- A tanuló 10 népdalt és gyermekdalt tudjon előadni a kapcsolódó játékokkal emlékezetből.
- Érezze az egyenletes lüktetést, tartsa a tempót, érzékelje a tempóváltozást. - A tanult zenei elemeket (ritmus, dallam) felismerje.

TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI:

- A tanulók 20 népdalt és gyermekdalt elő tudnak adni a kapcsolódó játékokkal emlékezetből.
- Csoportosan bátran, zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek, képesek az új dalokat rövid előkészítést követően hallás után könnyedén megtanulni. -Kreatívan részt vesznek a játékokban és feladatokban.
- Képesek csendben, társaikkal együtt a zenét hallgatni, megfigyelésekkel tapasztalatokat szereznek.
- Ismereteket szereznek a hangszerekről.
- A tanult, ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is.
- Szívesen és örömmel hallgatják újra a meghallgatott zeneműveket.

2. ÉVFOLYAM

A NAT ALAPÓRASZÁMA: 2ÓRA/HÉT, 34x2= 68 +2x2ÓRA (SZABADON FELHASZNÁLHATÓ TÉMAHÉTRE, ISMÉTLÉSRE, SZÁMONKÉRÉSRE 2 HÉTEN)

Témakör neve	Javasolt óraszám
Zeneművek/Énekes anyag	38
Zeneművek/Zenehallgatás	6
Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	6
Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	5
Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	13
SZABADON FELHASZNÁLHATÓ TÉMAHÉTRE, ISMÉTLÉSRE, SZÁMONKÉRÉSRE 2 HÉTEN	2x2=4
Összes óraszám:	68+4

TÉMAKÖR: Zeneművek/Énekes anyag

JAVASOLT ÓRASZÁM: 38 óra

Életkori sajátosságoknak megfelelő gyermekdalok, gyermekjátékdalok, vagyis olyan zeneművek, melyek az életkornak megfelelő élethelyzetek zenei képét adják. Lehetőséget adnak játékokra, különböző mozgásformák kitalálására, gyakorlására. A dalok elsősorban, de nem kizárólagosan pentaton

Zeneművek / Énekes anyag / Második osztály

Gyermekdalok, gyermekjátékdalok, mindennapi élethelyzetek, életképek

A gúnárom elveszett; Aki nem lép egyszerre; A part alatt; Árnyék ül a falu dombján (Kodály Zoltán – Weöres Sándor: 333/10-9); Árok szélén búzaszál nőtt (Kodály Z. – Weöres S.); Bújj, bújj, itt megyek; Csillagoknak teremtője; Csett Pápára; Csip, csip, csóka; Csipkebokor zöld levele (román népdal – Weöres Sándor); Csömödéri faluvégen; Danikáné; Dínom, dánom; Egy kis malac (mari [cseremis] népdal – Gazdag Erzsi); Egyszer egy királyfi; Egy üveg alma; Elaludt az öreg cica; Elvesztettem zsebkendőmet; Én Istenem, minek élek; Erdő mellett nem jó lakni; Ess, eső, ess; Este van már, nyolc óra; Gácsér fürdik; Gólya, gilice; Gúnár, gúnár, libagúnár; Hara, hara, haramia (A békakirályfi c. meséből); Harcsa van a vízbe'; Hatan vannak a mi ludaink; Három éjjel, három nap; Hej, tulipán; Hej, vára, vára; Hess, légy, ne szállj rám; Hol jártál, báránycám; Hopp, Juliska; Hova mégy? (Kodály Z. – Weöres S. – Csukás I.); Hová mégy, tizenkét kőműves; Isten éltesse, Péter, Pál; János bácsi, Járjunk táncot (Kodály Z. – Weöres S.); Járom az új váromat; Járom az új várnak az alját; Jön a kocsí (Kodály – Weöres S.); Jön egy varjú a malomba (román népdal – Weöres Sándor); Kapitány úr megizente (mari [cseremis] népdal – Kiss Áron); Kár, kár, kár; Keresd meg a tűt; Kering az orsó; Kert alatt (Kodály Z. – Weöres S.); Kémény tetején (Gryllus Vilmos); Két krajcárom volt nékem; Kis kece lányom; Kivirágzott a diófa; Komatálat hoztam; Köketánc; Kör, kör, ki játszik; Látom a holdat

(ausztrál népdal – Lukin László); Láttál-e már valaha; Még azt mondják, nem illik; Méz, méz, méz; Mit játszunk, lányok; Most viszik, most viszik; Nincs szebb állat, mint a lúd; Pista, Jóska; Recse, recse, pogácsa; Sándor napján (Járdányi Pál – Weöres Sándor); Süssünk, süssünk valamit (Gyergyóújfalu, Csík vm. – Bartók Béla, 1907); Szent Erzsébet hídja – játék; Széles az én kedvem ma; Szélről legeljete; Szomszéd Kisné; Tekereg a szél (Kodály Z. – Weöres S.); Tik csak esztek, isztok; Tivitovi tács; Tüzet viszek; Úszik a kácsa; Virágéknál ég a világ

Dalok alkalmakra, jeles napokra

A kis Jézus aranyalma; Állj be, Berci katonának!; Betlehembe, jer, pajtás; Csillagoknak teremtője (Kodály Z.); Hull a hó, hull a hó (Ádám Jenő – Gazdag Erzs); Hull a pelyhes (francia gyermekdal – Rossa Ernő); Kossuth Lajos táborában; Ma van húsvét napja; Még azt mondják nem illik; Orgona ága (Járdányi Pál – Szőnyi Zoltán); Regöljünk, regöljünk; Serkenj fel, kegyes nép; Tavaszköszöntő (Járdányi Pál - Weöres Sándor); Utazás szánon (W. A. Mozart – Kistétényi Melinda); Adventi hírnök; A Krisztus mennybe felméne; Csillagfényes éjszakán; Dicsőség mennyben az Istennek; Felvirradt áldott szép napunk; Jöjjetek Krisztust dicsérni; Isten szívéen megpihenve; Krisztus, virágunk; Solus Christus; Várj ember szíve készen.

Mondókák, találós kérdések

Éhes volt az öreg róka; Gólyát látok; Húsvét másodnapján mi jutott eszembe; Íze van a sónak; Két kiskakas összeveszett; Úton megyen, nem poroz;

TANULÁSI EREDMÉNYEK A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-

oktatási szakasz végére:

- csoportosan vagy önállóan, életkorának és hangi sajátosságainak megfelelő hangmagasságban énekel, törekszik a tiszta intonációra;
- különböző hangerővel tud énekelni;
- a zenei produkciók kifejező előadásmódján a pedagógus visszajelzése alapján alakít; a tanult dalokhoz kapcsolódó játékokban, táncokban, dramatizált előadásokban osztálytársaival aktívan részt vesz;
- hangszerkíséretes dalokat énekel tanára vagy hangszeren játszó osztálytársa kíséretével; ismeri a tanult, énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangokat; kézzelről énekel;
- belső hallása fejlődik.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- emlékezetből énekel legalább 20 gyermekdalt;
- jó testtartással, helyes légzéssel, megfelelő tempóban, artikulálva énekel c' – d'' hangterjedelemben;
- elsajátítja a jól intonált, kifejező éneklés alapjait;
- alkotóként vesz részt gyermekjátékdalok előadásában;
- a gyermek a dalokban felfedezi önmagát, s így azonosulni tud velük;
- aktívan részt vesz az iskola vagy a helyi közösség hagyományos ünnepein, a helyi keresztény gyülekezet ünnepi alkalmain.

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK ÉS ISMERETEK

- Magyar gyermekdalok és népdalok hallás utáni megtanulása és éneklése
- A tanult dalok tiszta intonációjának fejlesztése az éneklés helyes szokásainak gyakorlásával, mint egyenes testtartás, helyes légzés, artikuláció, szolmizációs kézjelről való éneklés.
- Az előadói készség fejlesztése tevékenységeken keresztül
- A befogadói készség fejlesztése hallás utáni daltanítás kapcsán
- A gyermeki világ felfedezése a tanult dalokban
- Évfolymonként legalább 35 magyar gyermekdal és népdal hallás utáni ismerete
- A tanult dalokhoz kapcsolódó játékok elsajátítása, a keresztény ünnepekhez kapcsolódó bibliai történetek megismerése
- Egyenes testtartás, helyes légzés, artikuláció
- A kézjel, mint jelrendszer ismerete
- Szolmizációs kézjelről való éneklés
- Kapcsolódás a hit- és erkölctan tantárgyhoz, annak segítése a gyülekezeti énekek megtanítása által.
- A közös iskolai rendezvények énekes és zenei anyagának megtanítása, színesítése, művelése.
- A más keresztény felekezetekkel közös énekanyag bemutatása, ezáltal a más felekezetek iránti elfogadásra való nevelés.

FOGALMAK

Népdal; gyermekjátékdal; körjáték; néptánc; hangszerkíséret; szolmizáció; kézjel

TÉMAKÖR: Zeneművek/Zenehallgatás

JAVASOLT ÓRASZÁM: 6 óra

A megadott művek egy része olyan terjedelmű, hogy az ének-zene óra keretei között csak részletek meghallgatására van mód. A zeneművek élményszerű bemutatását előzze meg az egyik legfontosabb pedagógiai eszköz, a *motiváció*. Ezt szolgálja a lehetőség szerinti koncertlátogatás, a zenékhez, dalokhoz kapcsolódó táncok, játékok megtanulása és a zenei előadások, zenés filmek videó felvételről történő megtekintése.

Zeneművek / Zenehallgatás / Második osztály

Kodály Zoltán: Gólya-nóta; Gryllus Vilmos: Kémény tetején; Bartók Béla: Cipósütés gyermekkar; Kodály Zoltán: Lengyel László – gyermekkar (részlet); G. F. Händel: Vízizene, D-dúr szvit – nyitány (No. 2 – HWV 349); Bartók Béla: Gyermekeknek I./1. – Játzó gyermekek (Süssünk, süssünk valamit); Bartók Béla: Román népi táncok – zongora (részletek); Bartók Béla: Gyermekeknek I./4. – Párnatánc (Elvesztettem zsebkendőmet); E. Grieg: Peer Gynt Suite (No. 1.) – részlet; Bartók Béla: Gyermekeknek I./6. Balkéztanulmány (Hej, tulipán); Ifj. J. Strauss: Kék Duna keringő; Kodály Zoltán: Táncnóta – gyermekkar; M. P. Muszorgszkij: Egy kiállítás képei – Kiscsibék tánca a tojánhéjban; W. A. Mozart: D-dúr fuvolanégyes I. tétel, K. 285.; Bartók Béla: Gyermekeknek II./23. Táncdal (Hopp, Juliska); Bartók Béla: Gyermekeknek II./27. Tréfa (A gúnárom elveszett); Szvorák Katalin, Téka együttes: A macskának négy a lába, Házasodik a tücsök; Bartók Béla: Mikrokozmosz VI. No. 142.– Mese a kis légyről; A. Scandelli: A tyúk - vegyeskar; C. Saint-Saëns: Az állatok farsangja XIV. tétel – Finálé; Kodály Zoltán: Méz, méz,

méz – gyermekkar; Sebő Ferenc – Weöres Sándor: Tekereg a szél; Bartók Béla: Gyermekeknek I./17. Körtánc (Kis kece lányom); Kodály Zoltán: Hajnövesztő – gyermekkar; Bartók Béla: Gyermekeknek I./7. Játékdal (Keresd meg a tút); C. Debussy: Gyermekkuckó – Hópelyhek tánca; W. A. Mozart: C-dúr variáció egy francia gyermekdalra K. 265.; Dohnányi Ernő: Változatok egy gyermekdalra Op. 25.; W.A. Mozart: Német táncok K. 605. No. 3 – Utazás szánon; Kaláka együttes: A kis Jézus aranyalma; A. Vivaldi: A négy évszak, II. tétel – Tél; Kodály Zoltán: Csillagoknak teremője – duett; Erkel Ferenc – Kölcsey Ferenc: Himnusz; Kodály Zoltán: Nagyszalontai köszöntő – gyermekkar, vegyeskar; Rimszkij–Korszakov: Dongó; Állatos dalok; Betlehemes

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- érzékeli és megnevezi a hangerő, hangszín, hangmagasság változásait, az őt körülvevő világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben;
- zenehallgatási élményekkel gazdagodik;
- megismeri az énekelve megtanult dalt, feldolgozás formájában is;
- képes asszociálni a hallott zenében megjelenített állatokra, életképekre;
- megismer több, a mindennapokhoz, továbbá alkalmakhoz, ünnepekhez, jeles napokhoz fűződő zenei részletet;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a hallgatott zenét adott szempontok alapján megfigyeli, és ezekről tanári kérdések segítségével szóban beszámol;
- a zenei aktivitáson keresztül megtapasztalja a zenei befogadás örömét;
- felismeri a zongora hangját;
- felismeri és megkülönbözteti a gyermekkar és a vegyeskar hangzását;
- meg tudja különböztetni a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól;
- képzelete és kreatív gondolkodása fejlődik;
- képes az érzelmi azonosulásra;
- egyre hosszabb zenei részletekre képes figyelni;
- képes megérteni az zenék üzenetét;
- szóval, rajzzal, tánccal és/vagy szabad mozgás improvizációval – egyénileg, párban vagy csoportosan – kifejezi a zene által benne keltett érzéseket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK ÉS ISMERETEK

- Az énekes anyaghoz kapcsolódó és az életkornak megfelelő, különböző stílusú, korú és műfajú zenék hallgatása;
- Cselekményes zenékben az egyes szereplők zenei ábrázolásának megfigyelése;
- Hangutánzások, hangszínek, ellentétek megfigyelése a hallgatott zenékben;

- A zene keltette érzések kifejezése szóval, rajzzal, tánccal és/vagy szabad mozgás improvizációval;
- Befogadói készség: ráhangolódás a hallgatott zeneművekre;
- Emberi hangfajták (gyermek, női, férfihang) megfigyelése a tanult zenei anyagban;
- A hangszerek hangszínének megfigyelése a tanult zenei anyagban;
- A szóló és kórus, szólóhangszer és zenekar megkülönböztetése, megnevezése a tanult zenei anyagban.

FOGALMAK

énekhang; gyermekkar; vegyeskar; zongoramű; kíséret; népdalfeldolgozás; zenekar; duó

TÉMAKÖR: Zenei ismeretek/ Ritmikai fejlesztés

JAVASOLT ÓRASZÁM: 6 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- érti a tempó és az egyenletes lüktetés fogalmát;
- megkülönbözteti a mérőt és a ritmust; a testét hangszerként is használja;
- egyszerű ritmushangszereket használ.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- érzékeli és hangoztatja az egyenletes mérőt a tanult dalokban, zenei szemelvényekben
- érzékeli az ütemhangsúlyt;
- tapsolja a dalok, mondókák ritmusát;
- felismeri és hangoztatja a negyed, nyolcadpár, fél értékű ritmusokat, a negyed és a fél értékű szünetet, tájékozódik a 2/4-es ütemben, felismeri és használja az ütemvonalat, záróvonalat, az ismétlőjelet;
- mondókákat alkot, ritmusokat rögtönöz.

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK ÉS ISMERETEK

- Egyenletes mérő hangoztatása éneklés és esetenként zenehallgatás közben
- Zenei hangsúly érzékeltetése és reprodukciója
- Alapritmusok gyakorlása 2/4-es ütemben mozgással, testhangszerrel (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), a tanuló által készített hangkeltő eszközökkel, és ritmusnevekkel csoportosan és párban:
 - a zenei hangsúly érzékeltetésével,
 - mondókák, gyermekversek ritmusának hangoztatásával,
 - felelgetős ritmusjátékokkal,
 - ritmussorok rögtönzésével pl. egy szó vagy érzelem kifejezésére
- Ritmuskánon és osztinató gyakorlása egyszerű formában;
- Alkotói készség: Rögtönzés dallammal, ritmussal, ritmussorok alkotása változatos hangszínek használatával, testhangszer és különböző hangkeltő eszközök és ritmushangszerek segítségével.

- Egyszerű ritmushangszerek (pl. dobok, húrok, csörgők stb.) és hangkeltő eszközök készítése; Játékkal oldott zenei tevékenységek alkalmazása
- Egyenletes lüktetés, mérő
- Negyed, nyolcadpár, fél értékű kotta, a negyed és fél értékű szünet 2/4-es ütem
- Ütemmutató, hangjegy, szünet, vonal-vonalköz, pótvonal, ütemvonal, kezdőhang – záróhang
 - Ritmikai kétszólamúság – osztinató, ritmuskánon

FOGALMAK

Mérő; ritmus; szünet; ütem; ütemvonal; záróvonal; ismétlőjel, ütemmutató; ritmushangszer; rögtönzés; ötvonalas rendszer; vonal-vonalköz; pótvonal; kezdőhang - záróhang; gyors; lassú; osztinató, ritmuskánon

TÉMAKÖR: Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés

JAVASOLT ÓRASZÁM: 5 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- érzékeli a hangok egymásutánját, különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket, ezeket felismeri az őt körülvevő világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben;
- érti a különbséget a hangerő, hangszín, hangmagasság fogalmai között;
- rövid dallamsorokat rögtönöz;
- aktívan részt vesz az iskola vagy a helyi közösség hagyományos ünnepein; a helyi keresztény gyülekezet ünnepi alkalmain
- örömmel vesz részt az alkotói folyamatokban.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megismeri, éneklő és alkalmazza a pentaton hangkészlet hangjait;
- a dalokat tanári segítséggel szolmizálva éneklő, kézjelekkel mutatja;
- a fenti hangkészletben különböző gyakorlási formákban használja, belső hallása fejlődik;
- megtapasztalja a relatív szolmizáció lényegét;
- a tanult dalok, zenei részletek éneklésekor tudja változtatni hangerejét a zenei kifejezésnek megfelelően;
- különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket hallás után megfigyel és reprodukál.

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK ÉS ISMERETEK

- A hangerő, hangszín, hangmagasság változásainak megfigyelése és megnevezése a környező világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben;
- Magas és mély hangok megfigyelése a tanult dalokban;
- Hangszínek és ellentétes dinamikai szintek gyakorlása hangutánzással, felelgetős játékokkal;
 - Belső hallás fejlesztése dallambújtatással;
- A tanult énekelte zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangok kézjelről történő éneklése;
- Kánon éneklése, gyakorlása egyszerű formában;
- Alkotói készség: Rövid dallamsorok rögtönzése pl. saját névre;

- A testhangszerek (pl. taps, csettintés, combütögetés, dobbantás), és a tanuló által készített hangkeltő eszközök hangszínének megfigyelése és azok improvizatív használata egy szó vagy érzelem kifejezésére;
- A pentaton hangkészlet hangjainak ismerete kiegészülve az alsó „lá”-val; □ A pentaton hangkészlet kézjeleinek ismerete és kézjelről történő éneklése; □ kánon éneklésmódjának elsajátítása.

FOGALMAK

halk, hangos, hangmagasság, hangszín, hangerő, dallam, dallamsor, kánon

TÉMAKÖR: Zenei ismeretek/ Zenei írás, olvasás

JAVASOLT ÓRASZÁM: 13 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megfigyeli és azonosítja az alapvető zenei jelenségeket (hangmagasság, dallamvonal, és időbeli viszonyok) a kottában;
- kottaképről azonosítja a hallás után tanult dalokat;
- érzékeli, hogy ugyanaz a dallamrészlet különböző magasságokban írható, olvasható.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel;
- tanári segítséggel képes leírni egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal;
- képes egyszerű kottában tájékozódni;
- megtapasztalja a relatív szolmizáció jellemzőit, illetve előnyeit.

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK ÉS ISMERETEK

- A hallás után tanult dalok kottából való azonosításának előkészítése különböző eszközökkel (pl. a dallamvonal lerajzolásával, mozgással stb.);
 - A hangmagasság, dallamvonal, és időbeli viszonyok megfigyelése és követése a kottában a tanult dalokon;
 - A kottakép alapvető funkcionális elemeinek felismerése: ütemmutató, hangjegy, szünet, vonal – vonalköz, pótvonala, ütemvonal, kezdőhang-záróhang stb.;
 - A figyelem, az összpontosítás fejlesztése egyszerű zenei írás – olvasási feladatok segítségével;
 - A finommotorikus mozgások gyakorlása egyszerű zenei írás feladatok segítségével;
 - Negyed, nyolcadpár, fél értékű kotta, a negyed és fél értékű szünet grafikai képe és írása
 - Ütemvonal és záróvonal grafikai képe és írása;
- A lá - szó - mi - ré-dó- alsó lá szolmizációs hangok leírása fokozatos bevezetéssel, különböző hangmagasságokban.

- Kapcsolódás a hit- és erkölcstan tantárgyhoz, annak segítése a gyülekezeti énekek megtanítása által.
- A dalokhoz kapcsolódó játékok, a jeles napokhoz kapcsolódó hagyományok megismerése; a keresztény ünnepekhez kapcsolódó bibliai történetek megismerése
- A közös iskolai rendezvények énekes és zenei anyagának megtanítása, színesítése, művelése.

- A más keresztény felekezetekkel közös énekanyag bemutatása, ezáltal a más felekezetek iránti elfogadásra való nevelés.

FOGALMAK Hangjegy

MINIMUM KÖVETELMÉNYEK:

- A tanulók 10 népdalt és gyermekdalt elő tudnak adni a kapcsolódó játékokkal emlékezetből.
- Érzik az egyenletes lüktetést, tartják a tempót, érzékelik a tempóváltozást.
- A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg.

TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI:

- A tanulók 30 népdalt és gyermekdalt elő tudnak adni a kapcsolódó játékokkal emlékezetből.
- Csoportosan bátran, zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek, képesek az új dalokat rövid előkészítést követően hallás után könnyedén megtanulni.
- Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban.
- Képesek csendben, társaikkal együtt a zenét hallgatni, megfigyelésekkel tapasztalatokat szereznek.
- Ismereteket szereznek a hangszerekről.
- A 2/4 és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák. □ A tanult zenei elemeket (ritmus, dallam) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta).
- A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. -A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és tanári segítséggel szolmizálva éneklük.
- Szívesen és örömmel hallgatják újra a meghallgatott zeneműveket.